

Nederlandse troepen in Srebrenica

Hoe zorg je voor vrede in moeilijke tijden?

Korte lesomschrijving Leerlingen verwerven in deze les informatie over de burgeroorlog in Joegoslavië. Ook onderzoeken ze de rol van Dutchbat en de Verenigde Naties in de gebeurtenissen in Srebrenica in 1994. Leerlingen bezinnen zich tot slot op de vraag hoe Nederland kan bijdragen aan vrede in andere landen.

Titel Nederlandse troepen in Srebrenica   **Vak/leergebied** geschiedenis, aardrijkskunde

---

Canonvenster 10 Tijd van televisie en computers

Tijdvak Srebrenica

Doelgroep basisonderwijs groep 7 en 8   **Tijd/duur** 2 klokuren

---

Groeperingsvorm individueel, klassikaal

Leerdoelen

- De leerling kan uitleggen waarom Nederlandse soldaten in de jaren negentig naar Srebrenica gingen.
- De leerling kan de hoofdtak noemen van de volgende internationale organisaties: Verenigde Naties, de NAVO, de Europese Unie.
- De leerling kan de vredesmissie in Srebrenica in het kort navertellen.

Benodigde voorkennis

Genocide in de Tweede Wereldoorlog (Auschwitz), oprichting Verenigde Naties in 1945, einde Koude Oorlog in 1990, Joegoslavië tot 1992

Randvoorwaarden

internet

Beoordeling

-

Lesactiviteiten

Activiteit 1: activeer de voorkennis

Activeer de voorkennis van leerlingen over de volgende begrippen in een onderwijsleergesprek: Joegoslavië-tribunaal, Srebrenica, Verenigde Naties, NAVO, vredesmissies. Leg een relatie met de actualiteit, bijvoorbeeld de uitzending van Nederlandse militairen naar Afghanistan.

Activiteit 2: leerlingen maken de opdrachten op het werkblad

Leerlingen maken opdracht 1 tot en met 3.

Activiteit 3: nabespreking

Besprek de opdrachten na. Sluit de les af met een onderwijsleergesprek over de volgende vraag: hoe zorg je voor vrede in moeilijke tijden?

Bijlagen

- Werkbladen Nederlandse troepen in Srebrenica
  - Achtergrondinformatie voor de docent
-

Werkblad Nederlandse troepen in Srebrenica

Opdracht 1 Burgeroorlog in Joegoslavië

Lees bron 1 en beantwoord de vragen.

- a In welk jaar is de Republiek Joegoslavië ontstaan? _____
- b Welke drie bevolkingsgroepen staan in de burgeroorlog tegenover elkaar?
_____
- c Welke twee partijen vechten in Bosnië tegen elkaar? _____
- d Van welke organisatie krijgt het Nederlandse leger de opdracht om Srebrenica te bewaken?
_____
- e Hoe heet het legeronderdeel dat Srebrenica moet bewaken? _____
- f Wat is volgens de tekst het belangrijkste doel van deze vredesmissie? _____
- g Hoeveel moslimmannen zijn in Srebrenica vermoord? _____

BURGEROORLOG IN JOEGOSLAVIË

Ontstaan van Joegoslavië

Na de Eerste Wereldoorlog wordt de Staat van de Slovenen, Kroaten en Serviërs gevormd. In 1928 ontstaat het Koninkrijk Joegoslavië. Vlak na de Tweede Wereldoorlog, in 1946, wordt Joegoslavië een Republiek: de Socialistische Federatieve Republiek Joegoslavië.

Burgeroorlog in de jaren negentig

Van 1991 tot 1995 woedt er een burgeroorlog tussen de diverse bevolkingsgroepen van Joegoslavië, vooral tussen Serviërs, Kroaten en Bosniërs. In Bosnië staan Bosnische Serviërs en Bosnische moslims tegenover elkaar. De Bosnische Serviërs krijgen steun van Servië, terwijl de Bosnische moslims steun krijgen van Kroatië.

Nederlandse soldaten in Srebrenica

De Verenigde Naties (VN) stellen in 1993 veilige gebieden in waar moslims heen kunnen vluchten. Een van die gebieden is Srebrenica in het noordoosten van Bosnië.

Nederlandse militairen krijgen van de VN de opdracht om de veiligheid van 40.000

Na de burgeroorlog valt Joegoslavië uiteen in Slovenië, Kroatië, Servië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië en Kosovo.

vluchtelingen te bewaken. Zo'n opdracht wordt een vredesmissie genoemd. Ondanks de aanwezigheid van het Nederlandse Dutchbat III worden minstens 7.000 moslimmannen vermoord door het Bosnisch-Servisch leger onder leiding van generaal Mladic.

Opdracht 2 Zoek informatie en geef je mening

Gebruik www.entoen.nu/po/srebrenica om je mening te geven en goede argumenten te vinden.

a Waardoor is volgens jou de vredesmissie in Srebrenica in 1995 mislukt? _____
_____

b Hoe zullen de soldaten zich gevoeld hebben toen ze weer thuiskwamen in Nederland? _____

Licht je antwoord toe. _____

c In Afghanistan zijn Nederlandse soldaten aan het werk om dit land op te bouwen. De soldaten vechten ook als dat nodig is, bijvoorbeeld om zichzelf te beschermen.

Vind jij het goed dat Nederlandse soldaten in andere landen dit soort werk doen?

ja / nee

Leg uit waarom je dat vindt _____
_____

Opdracht 3 Wat zie jij?

a Beschrijf kort wat je ziet op de afbeelding van Auschwitz in 1994 en Srebrenica in 1995.

• Auschwitz _____

• Srebrenica _____

b Noteer een belangrijke overeenkomst en een belangrijk verschil tussen Auschwitz en Srebrenica.

• belangrijke overeenkomst _____

• belangrijk verschil _____

c Geef je mening over de volgende stelling: **Mensen leren niets van de geschiedenis.**

Ik ben het *eens* / *niet eens* met deze stelling omdat _____
_____
_____

Auschwitz, mei/juni 1944
Bron: wikipedia.org

Srebrenica, 11 juli 1995
*Bron: Herinneringscentrum Kamp
Westerbork*

Achtergrondinformatie voor de docent

LESSUGGESTIES

Suggestie A: een verhaal

- Beschrijf de gebeurtenis vanuit het perspectief van twee hoofdpersonen, dat van een jongen uit Srebrenica en dat van een Dutchbat-soldaat.
- Het perspectief van de jongen is aanwezig in Albert ten Cate's *Ontsnapping uit Srebrenica* waarin de 15-jarige moslimjongen Dragan de hoofdpersoon is. Het perspectief van een Dutchbat-soldaat vindt u in het lespakket *Het drama van Srebrenica* (brieven van Wim Dijkema).
- Sluit de les af met een onderwijsleergesprek over oorlog en vrede, het Joegoslavië-tribunaal en de rol van Dutchbat.

Suggestie B: een onderzoek

- Laat leerlingen een onderzoek doen naar vredesmissies en de rol van Nederlandse soldaten in het buitenland.
- Gebruik de volgende bronnen: nieuwsberichten over de inzet van Nederlandse soldaten in het buitenland, Albert ten Cate's *Ontsnapping uit Srebrenica* en het lespakket *Het drama van Srebrenica*.
- Laat alle groepen de uitkomsten van hun onderzoek presenteren.
- Sluit de les af met een onderwijsleergesprek over oorlog en vrede, het Joegoslavië-tribunaal en de rol van Dutchbat.

Suggestie C: een gastspreker

Ongeveer tien Dutchbat-soldaten zijn bereid om op scholen over hun eigen ervaringen te vertellen. Gastsprekers kunnen geboekt worden via het Steunpunt Gastsprekers WOII-Heden:

www.steunpuntgastsprekers.nl.

- Bereid de leerlingen voor op de komst van de gastspreker. Behandel in grote lijnen de gebeurtenis in Srebrenica.
- Laat leerlingen vragen voorbereiden die ze graag aan de gastspreker willen stellen.
- Plan een les voor komst van de gastspreker.
- Sluit de les af met een onderwijsleergesprek over oorlog en vrede, het Joegoslavië-tribunaal en de rol van Dutchbat.

BRONNEN

- Lespakket *Het drama Srebrenica*. Westerbork: Herinneringscentrum Kamp Westerbork, 2006.
- A. ten Cate, *Ontsnapping uit Srebrenica*. Kampen: Callenbach, 2005.
- *Handig om te weten*. Steunpunt gastsprekers WO II-Heden, 2008.

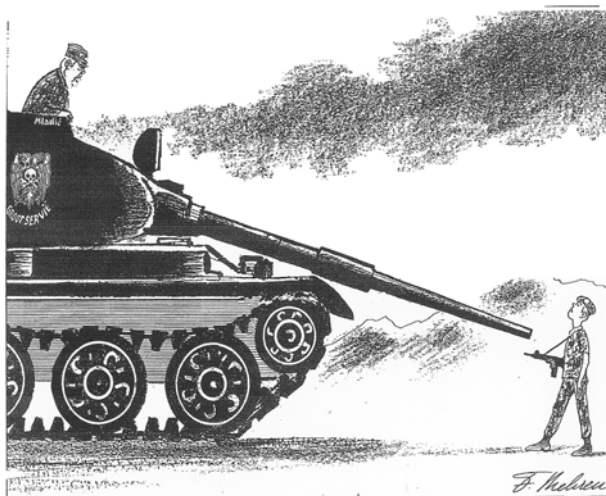

VISUELE ONDERSTEUNING

Prent van Behrendt

Srebrenica wordt onder de voet gelopen door het Bosnisch-Servisch leger in juli 1995. De 400 Nederlandse militairen (Dutchbat III) konden geen weerstand bieden tegen de overmacht van generaal Mladic

Bron: Tussen Grebbeberg en Uruzgan gezien door politiek tekenaar F. Behrendt. Amsterdam: Van Soeren & Co, 2008

Wandplaat lesmateriaal Westerbork

De moslimvrouwen en kinderen werden gescheiden van de mannen en zijn afgevoerd per bus naar moslimgebied, de moslimmannen werden afgevoerd naar concentratiekampen.

Bron: Wandplaat De val van Srebrenica, 11 juli 1995, Herinneringscentrum Kamp Westerbork, 2006

